Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia rozšírená komora)

z 8. októbra 2025*

„Energetika – Vnútorný trh s elektrickou energiou – Usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave – Článok 1 ods. 6 a 7 nariadenia (EÚ) 2017/2195 – Európska platforma na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou – Neúčasť švajčiarskeho prevádzkovateľa prenosovej sústavy – Odvolanie podané na odvolaciu radu agentúry ACER – Osobitné podmienky a spôsoby odvolania – Článok 28 nariadenia (EÚ) 2019/942 – Neprípustnosť z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie pred odvolacou radou – Neexistencia priamej dotknutosti – Námietka nezákonnosti“

Vo veci T-557/23,

Swissgrid AG, so sídlom v Aarau (Švajčiarsko), v zastúpení: P. De Baere, P. L’Ecluse, K. T’Syen, V. Lefever a V. Ion, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER), v zastúpení: P. Martinet a E. Tremmel, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci: B. Creve a T. Kölsch, advokáti,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet, T. Scharf, B. De Meester a C. Hödlmayr, splnomocnené zástupkyne,

vedľajší účastník konania,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora),

na poradách v zložení: predsedníčka komory P. Škvařilová-Pelzl, sudcovia I. Nõmm (spravodajca), G. Steinfatt, D. Kukovec a R. Meyer,

tajomník: I. Kurme, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: angličtina.

po pojednávaní z 12. marca 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou podanou na základe článku 263 ZFEÚ sa žalobkyňa, spoločnosť Swissgrid AG, domáha zrušenia rozhodnutia odvolacej rady Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) A-007-2022 z 29. júna 2023, ktorým sa zamieta ako neprípustné odvolanie proti rozhodnutiu agentúry ACER 14/2022 z 30. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Žalobkyňa je akciová spoločnosť založená podľa švajčiarskeho práva, ktorá je jediným prevádzkovateľom prenosovej sústavy elektriny (ďalej len „PPS“) vo Švajčiarsku.

3 Žalobkyňa sa zúčastnila na iniciatíve manuálne aktivovaných rezerv (Manually activated Reserves Initiative, ďalej len „MARI“), čo je forma spolupráce medzi rôznymi PPS s cieľom vytvoriť platformu na cezhraničnú výmenu rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou (Manual Frequency Restoration Reserve), ktorá viedla k uzavretiu dvoch memoránd o porozumení v rokoch 2017 a 2018, ktoré formalizovali podmienky ich spolupráce v rámci MARI.

4 Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 15), Európska komisia prijala nariadenie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (Ú. v. EÚ L 312, 2017, s. 6), v ktorom sa upravuje zriadenie spoločných európskych platforiem na zavedenie postupu *imbalance netting* a dosiahnutie podmienok na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie a náhradných rezerv (odôvodnenie 10), najmä vo svojom článku 20 európskej platformy na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou.

5 Dňa 24. júna 2020 ACER prijala rozhodnutie 03/2020 o zriadení európskej platformy na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou (ďalej len „platforma mFRR“), ktoré v prílohe obsahuje vykonávací rámec uvedenej platformy mFRR (ďalej len „vykonávací rámec“).

6 Článok 2 ods. 1 písm. o) vykonávacieho rámca definoval pojem „členský PPS“ ako „každý PPS, ktorý sa pripojil k platforme mFRR“, a článok 2 ods. 1 písm. u) pojem „zúčastnený PPS“ ako „každý členský PPS, ktorý používa platformu mFRR na účely výmeny štandardných produktov regulačnej energie mFRR“.

7 Článok 2 ods. 1 písm. n) vykonávacieho rámca uvádzal, že MARI „[bol] implementačným projektom, ktorý sa vyvinul na platformu mFRR“, a jeho článok 5 ods. 2, že „všetci členskí PPS zriadili projekt vykonávania platformy mFRR, ktorý [bol] založený na implementačnom projekte MARI, ktorý sa zmenil na projekt implementácie platformy mFRR po prijatí tohto vykonávacieho rámca platformy mFRR“.

8 Dňa 1. júla 2020 PPS, ktorí sú členmi MARI, vrátane žalobkyne, uzavreli dohodu o spolupráci na platforme MARI, ktorá nahrádza predchádzajúce memorandá o porozumení (ďalej len „dohoda o spolupráci MARI“). Táto dohoda o spolupráci je podriadená hlavnej dohode o vyrovnávacích platformách spoločnej pre všetky platformy, ktorá nadobudla účinnosť takisto 1. júla 2020 (ďalej len „hlavná dohoda“).

9 Listom zo 17. decembra 2020 riaditeľka Generálneho riaditeľstva Komisie pre energetiku zdôraznila, že nevidí dôvod na prijatie rozhodnutia povoliť Švajčiarsku účasť na európskych vyrovnávacích platformách na základe článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195. Žalobkyňa podala proti tomuto listu žalobu, ktorá bola zamietnutá uznesením z 21. decembra 2022, Swissgrid/Komisia (T-127/21, neuverejnené, EU:T:2022:868), ako neprípustná. Toto uznesenie bolo zrušené rozsudkom [Súdneho dvora] z 13. februára 2025, Swissgrid/Komisia (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

10 Dňa 31. marca 2022 európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav elektriny (ďalej len „ENTSO-E“) na základe článku 17 vykonávacieho rámca predložila agentúre ACER návrh na zmenu vykonávacieho rámca, pokiaľ ide o určenie subjektov, ktoré by vykonávali funkcie v ňom stanovené.

11 ACER prijala 30. septembra 2022 rozhodnutie 14/2022, ktorým sa mení vykonávací rámec. Článok 1 písm. b) prílohy I k tomuto rozhodnutiu zmenil definíciu „členského PPS“ uvedenú teraz v článku 2 ods. 1 písm. q) vykonávacieho rámca tak, aby sa odvtedy vzťahovala na „každého PPS, na ktorého sa vzťahuje nariadenie [2017/2195] a ktorý sa pripojil k platforme mFRR, vrátane PPS z oblastí [riadenia frekvencie výkonu] multi-PPS“.

12 Dňa 30. novembra 2022 podala žalobkyňa proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na odvolaciu radu agentúry ACER.

13 V napadnutom rozhodnutí odvolacia rada konštatovala, že rozhodnutie 14/2022 nepredstavuje akt, ktorý by mohol mať vplyv na právne postavenie žalobkyne, v dôsledku čoho nebolo potrebné ďalej skúmať, či je žalobkyňa priamo a osobne dotknutá uvedeným rozhodnutím v zmysle článku 28 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 22), a preto zamietla jej odvolanie ako neprípustné. Odvolacia rada:

– pripomenula, že prípustnosť odvolania podľa článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942 treba preskúmať z hľadiska judikatúry týkajúcej sa článku 263 ZFEÚ, a z toho vyvodila, že je potrebné overiť, či rozhodnutie 14/2022 vyvoláva záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy žalobkyne tým, že podstatným spôsobom zmenia jej právne postavenie,

– konštatovala, že z nariadenia 2017/2195 vyplýva, že len PPS, na ktorých sa vzťahuje právo Európskej únie, sú oprávnení zúčastňovať sa na platformách patriacich do jeho pôsobnosti (s výnimkou švajčiarskych PPS vo vzťahu k európskym platformám na výmenu štandardných vyrovnávacích produktov a v rozsahu, v akom Komisia prijala rozhodnutie v tomto zmysle podľa článku 1 ods. 7 uvedeného nariadenia),

– z vyššie uvedeného vyvodzuje, že vzhľadom na to, že Komisia neprijala rozhodnutie podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195, rozhodnutie 14/2022 sa obmedzilo na uplatnenie článku 1 nariadenia 2017/2195 a účasť žalobkyne nezávisela od rozhodnutia agentúry ACER, ale Komisie,

– odmietla argumentáciu žalobkyne založenú na tom, že bola členom platformy mFRR pred rozhodnutím 14/2022, pričom zdôraznila, že nikdy nebola prijatá za člena uvedenej platformy, že rozhodnutie 03/2020 jej nebolo určené, že nariadenie 2017/2195 sa uplatňovalo od 18. decembra 2017 a že jeho článok 1 nebol zmenený.

Návrhy účastníkov konania

14 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil napadnuté rozhodnutie,

– uložil agentúre ACER povinnosť nahradiť trovy konania.

15 ACER navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

16 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

17 Žalobkyňa na podporu svojej žaloby uvádza tri žalobné dôvody.

18 Prvý žalobný dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení spočívajúcom v tom, že odvolacia rada si nesprávne vyložila nariadenie 2017/2195 tak, že na to, aby sa žalobkyňa mohla zúčastňovať na platforme mFRR, sa vyžaduje, aby Komisia prijala rozhodnutie podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195.

19 Druhý žalobný dôvod je založený na nesprávnom posúdení pri uplatnení článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942 na okolnosti prejednávanej veci. Žalobkyňa tvrdí, že odvolacia rada nesprávne konštatovala, že odvolanie proti rozhodnutiu 14/2022 je neprípustné.

20 Svojím tretím žalobným dôvodom predloženým subsidiárne žalobkyňa vznáša námietku nezákonnosti podľa článku 277 ZFEÚ proti nariadeniu 2017/2195 pre prípad, že by sa toto nariadenie malo vykladať tak, že zakazuje PPS z Únie zahrnúť ju do platformy mFRR.

O prvom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri výklade nariadenia 2017/2195

21 Žalobkyňa odvolacej rade vytýka, že rozhodla, že jej účasť na platforme mFRR bola možná až po prijatí rozhodnutia Komisie v tomto zmysle podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195 a že takéto rozhodnutie chýbalo. V podstate tvrdí, že odvolacia rada mala rozhodnúť, že jej účasť na

tejto platforme bola možná, keďže po prvé podmienky jej účasti uvedené v článku 1 ods. 6 boli splnené z dôvodu rizík, ktoré predstavuje jej neúčasť pre bezpečnosť siete, po druhé dôvody, na základe ktorých Komisia odmietla vyhovieť takejto účasti v liste zo 17. decembra 2020, boli nesprávne, po tretie odvolacia rada musí mať právomoc overiť, či sú splnené podmienky uvedenej účasti, a po štvrté uznesenie z 21. decembra 2022, Swissgrid/Komisia (T-127/21, neuverejnené, EU:T:2022:868), ktorým bola zamietnutá jej žaloba o neplatnosť listu zo 17. decembra 2020 ako neprípustná, je irelevantné. V tejto súvislosti na pojednávaní pripomenula, že toto uznesenie bolo zrušené rozsudkom z 13. februára 2025, Swissgrid/Komisia (C-121/23 P, EU:C:2025:83).

22 ACER a Komisia sa domnievajú, že odvolacia rada nevychádzala z uvádzaného nesprávneho právneho posúdenia. ACER okrem toho zdôrazňuje, že argumentácia žalobkyne uvedená po prvýkrát v replike je neprípustná.

23 Na úvod treba zamietnuť námietku neprípustnosti, vznesenú agentúrou ACER, založenú na neprípustnosti argumentácie, ktorú žalobkyňa uviedla vo svojej replike, z dôvodu, že sa údajne podobá oneskorenému predloženiu nového žalobného dôvodu.

24 Podľa článku 84 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu uviesť nové dôvody počas konania je prípustné len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. Dôvod, ktorý je doplnením dôvodu uvedeného predtým, či už priamo alebo nepriamo, v žalobe a ktorý úzko súvisí s týmto dôvodom, však musí byť vyhlásený za prípustný. Na to, aby nové tvrdenie bolo možné považovať za rozšírenie už skôr uvedeného žalobného dôvodu alebo výhrady, musí súvisieť s dôvodmi alebo výhradami pôvodne uvedenými v žalobe dostatočne úzko na to, aby ho bolo možné považovať za výsledok riadneho vývoja diskusie v sporovom konaní (pozri rozsudok z 20. novembra 2017, Petrov a i./Parlament, T-452/15, EU:T:2017:822, bod 46 a citovanú judikatúru).

25 Treba konštatovať, že žalobkyňa už vo svojej žalobe v podstate tvrdila, že odvolacia rada nemohla vychádzať z toho, že neexistuje rozhodnutie, ktoré by jej umožňovalo zúčastniť sa na platforme mFRR. Žalobkyňa sa preto tým, že vo svojej replike tvrdila, že odvolacia rada mala preskúmať dôvodnosť stanoviska Komisie k jej účasti alebo prinajmenšom preskúmať, či boli splnené podmienky takejto účasti, obmedzila na rozvinutie argumentácie uvedenej v jej žalobe.

26 Pokiaľ ide o článok 1 nariadenia 2017/2195 s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ v odseku 6 stanovuje, že „európske platformy na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu možno sprístupniť PPS pôsobiacim vo Švajčiarsku pod podmienkou, že sa do jeho vnútroštátnych právnych predpisov zavedú hlavné ustanovenia legislatívy Únie v oblasti trhu s elektrickou energiou a že medzi Úniou a Švajčiarskom existuje medzivládna dohoda o spolupráci v odvetví elektroenergetiky, alebo ak vylúčenie Švajčiarska môže viesť k neplánovaným fyzickým tokom výkonu cez Švajčiarsko, ktoré ohrozujú bezpečnosť sústavy v regióne“.

27 Podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195 „po splnení podmienok uvedených v odseku 6 rozhoduje o účasti Švajčiarska na európskych platformách na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu Komisia na základe stanoviska agentúry [ACER] a všetkých PPS v súlade s postupmi stanovenými v článku 4 ods. 3[.] Práva a povinnosti švajčiarskych PPS musia byť v súlade s právami a povinnosťami PPS pôsobiacich v Únii, aby sa zabezpečilo hladké fungovanie vyrovnávacieho trhu na úrovni Únie a rovnaké podmienky pre všetky zainteresované subjekty“.

28 Podľa ustálenej judikatúry si výklad ustanovenia práva Únie vyžaduje zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri rozsudok zo 14. marca 2024, VR Bank Ravensburg-Weingarten, C-536/22, EU:C:2024:234, bod 35 a citovanú judikatúru).

29 Treba konštatovať, že z doslovného, ako aj kontextuálneho výkladu nariadenia 2017/2195 vyplýva, že hoci článok 1 ods. 6 nariadenia 2017/2195 stanovuje okolnosti, za ktorých sa môže uskutočniť prijatie švajčiarskych PPS do európske platformy na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu, a medzi nimi možnosť, že neprogramované fyzické toky elektriny prechádzajú Švajčiarskom a ohrozujú bezpečnosť sústavy regiónu, odsek 7 toho istého článku stanovuje postup, ktorý treba dodržať na účely získania takéhoto prijatia.

30 V tejto súvislosti je znenie článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195 jasné. Z toho vyplýva, že hoci ACER a PPS z Únie majú poskytnúť svoje stanovisko, rozhodovacia právomoc je zverená Komisii a pri jej výkone nezohľadňuje len vplyv na bezpečnosť sústavy, ale tiež overuje, či sú práva a povinnosti švajčiarskych PPS v súlade s právami a povinnosťami PPS z Únie.

31 Z toho v prvom rade vyplýva, že odvolacia rada správne konštatovala, že vzhľadom na to, chýbalo rozhodnutie Komisie podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195, žalobkyňa nemala právo zúčastňovať sa na platforme mFRR, keďže je nesporné jednak to, že na uvedenú platformu sa vzťahuje pojem „európska platforma na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu“ použitý v článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195, a jednak, že nebolo prijaté žiadne rozhodnutie Komisie v tomto zmysle.

32 V druhom rade a v dôsledku toho, keďže z článku 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195 vyplýva, že Komisii prináleží prijať rozhodnutie o účasti Švajčiarska na platformách a v rámci toho preskúmať, či sú splnené podmienky stanovené v článku 1 ods. 6 uvedeného nariadenia, žalobkyňa odvolacej rade nesprávne vytýka, že nepreskúmala, či sú uvedené podmienky splnené alebo či Komisia mala prijať rozhodnutie podľa článku 1 ods. 7 tohto nariadenia.

33 Rovnako treba uviesť, že sú irelevantné výhrady žalobkyne týkajúce sa posúdení uvedených v liste zo 17. decembra 2020, pokiaľ ide o vplyv jej neúčasti na platforme mFRR na bezpečnosť sústavy, ako aj odkaz na rozsudok z 13. februára 2025, Swissgrid/Komisia (C-121/23 P, EU:C:2025:83), ktorým bolo zrušené uznesenie z 21. decembra 2022, Swissgrid/Komisia (T-127/21, neuverejnené, EU:T:2022:868), ktorým bola vyhlásená za neprípustnú žaloba o neplatnosť podaná žalobkyňou proti uvedenému listu.

34 Aj v prípade, že by Všeobecný súd mal po opätovnom začatí konania vo veci T-127/21 zrušiť prípadné rozhodnutie o zamietnutí obsiahnuté v liste zo 17. decembra 2020, takéto zrušenie by nemalo účinky rovnocenné prijatiu rozhodnutia Komisie, ktorým sa Švajčiarsku povoľuje účasť na platforme mFRR podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195. Podľa článku 264 prvého odseku ZFEÚ sa účinky zrušenia obmedzujú na retroaktívne odstránenie uvedeného rozhodnutia z právneho poriadku. Účastníci konania by sa tak ocitli v situácii, v akej sa nachádzali pred 17. decembrom 2020, čo by sa vyznačovalo tým, že Komisia neprijala rozhodnutie povoľujúce účasť Švajčiarska podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195.

35 V treťom rade nemôže uspieť ani odkaz žalobkyne na nevyhnutnosť, aby ACER a odvolacia rada boli schopné preskúmať, či boli splnené podmienky jej účasti na platforme mFRR, aby sa zabránilo vzniku „vážnej medzery v súdnom systéme Únie“.

36 Takouto argumentáciou žalobkyňa v podstate tvrdí, že existuje medzera v súdnom preskúmaní článku 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195, ktorá je v rozpore s právnou úniou, v ktorej jej inštitúcie, orgány, úrady a agentúry podliehajú preskúmaniu súladu svojich aktov najmä so Zmluvou a všeobecnými právnymi zásadami (rozsudok z 23. apríla 1986, Les Verts/Parlament, 294/83, EU:C:1986:166, bod 23; pozri tiež rozsudok z 26. júna 2012, Poľsko a i./Komisia, C-336/09 P, EU:C:2012:386, bod 36 a citovanú judikatúru).

37 V tejto súvislosti vzhľadom na to, že prijatie rozhodnutia zamýšľaného v článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195 prináleží Komisii, žalobkyňa môže v prípade, že sa domnieva, že Komisia nesprávne odmietne prijať takéto rozhodnutie, využiť prostriedok nápravy stanovený v článku 265 ZFEÚ, ktorý sa týka nečinnosti tým, že sa neprijme rozhodnutie alebo nezaujme stanovisko (rozsudok z 13. júla 1971, Deutscher Komponistenverband/Komisia, 8/71, EU:C:1971:82, bod 2; pozri tiež rozsudok z 19. novembra 2013, Komisia/Rada, C-196/12 EU:C:2013:753, bod 22 a citovanú judikatúru).

38 Prvý žalobný dôvod treba preto zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení pri uplatnení článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942 na okolnosti prejednávanej veci

39 Žalobkyňa tvrdí, že odvolacia rada porušila článok 28 ods. 1 nariadenia 2019/942, keď uviedla, že rozhodnutie 14/2022 podstatným spôsobom nemení jej právne postavenie. V rámci prvej časti vytýka odvolacej rade, že nezohľadnila to, že rozhodnutím 14/2022 bola doplnená dodatočná podmienka jej účasti na platforme mFRR v porovnaní s vykonávacím rámcom vyplývajúcim z rozhodnutia 03/2020, keďže už nestačilo, aby získala rozhodnutie, ktorým sa jej povoľuje účasť podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195, ale bolo tiež potrebné, aby podliehala právu Únie. V druhej časti sa domnieva, že odvolacia rada nesprávne nezohľadnila účinky rozhodnutia 14/2022 na zmluvy, ktorých je zmluvnou stranou.

40 ACER podporovaná Komisiou sa domnieva, že odvolacia rada neporušila článok 28 ods. 1 nariadenia 2019/942. ACER tiež tvrdí, že druhá časť tohto žalobného dôvodu je neprípustná.

41 V bodoch 62 až 67 napadnutého rozhodnutia odvolacia rada dospela k záveru, že rozhodnutie 14/2022 nemá záväzné právne účinky, ktoré by mohli ovplyvniť záujmy žalobkyne tým, že by podstatným spôsobom zmenili jej právne postavenie, a to po prvé z dôvodu, že uvedené právne postavenie sa neriadilo rozhodnutím 14/2022, ale nariadením 2017/2195, po druhé, že vzhľadom na to, že žalobkyňa nemala právo zúčastniť sa na platforme mFRR na základe rozhodnutia 03/2020, nemožno konštatovať, že rozhodnutie 14/2022 sa jej priamo a osobne dotýka, a po tretie, že minulá účasť žalobkyne na projektoch platforiem alebo na súvisiacich zmluvách je irelevantná.

42 Článok 28 nariadenia 2019/942, nazvaný „Rozhodnutia, voči ktorým sa možno odvolať“, v odseku 1 spresňuje, že „ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba vrátane regulačných orgánov sa môže odvolať proti rozhodnutiu uvedenému v článku 2 písm. d), ktoré je určené tejto osobe, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa priamo a konkrétne týka tejto osoby, hoci má formu rozhodnutia určeného inej osobe“.

43 Keďže toto ustanovenie vychádza z ustanovenia týkajúceho sa žaloby o neplatnosť podanej na Súdny dvor, a konkrétnejšie z prvej časti článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ, treba ho vykladať s prihliadnutím na judikatúru týkajúcu sa tohto posledného uvedeného ustanovenia.

44 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že keď žalobu o neplatnosť podáva fyzická alebo právnická osoba, túto žalobu možno podať len vtedy, pokiaľ môžu byť záujmy žalobcu dotknuté záväznými právnymi účinkami napadnutého aktu tým, že podstatným spôsobom zmenia jeho právne postavenie. Na druhej strane, pokiaľ ide konkrétnejšie o žalobu o neplatnosť proti aktu, ktorý nie je určený žalobcovi, táto požiadavka sa prekrýva s podmienkami stanovenými v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ, ktoré spočívajú v tom, že žalobca je napadnutým aktom priamo a osobne dotknutý (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. októbra 2011, Deutsche Post a Nemecko/Komisia, C-463/10 P a C-475/10 P, EU:C:2011:656, body 37 a 38).

45 Pokiaľ ide o podmienku priamej dotknutosti, z ustálenej judikatúry vyplýva, že podmienka, podľa ktorej musí byť fyzická alebo právnická osoba priamo dotknutá aktom, ktorý je predmetom žaloby, vyžaduje, aby tento akt priamo ovplyvňoval jej právne postavenie a neponechával priestor na voľnú úvahu jeho adresátom povereným jeho uplatňovaním, keďže má úplne automatický charakter a vyplýva zo samotnej právnej úpravy Únie bez uplatnenia iných sprostredkujúcich ustanovení (pozri rozsudok z 13. marca 2008, Komisia/Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, bod 47 a citovanú judikatúru).

46 Pokiaľ ide o osobnú dotknutosť, podľa ustálenej judikatúry fyzické alebo právnické osoby iné než tie, ktorým je akt určený, môžu tvrdiť, že sa ich príslušný akt osobne dotýka v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ iba vtedy, keď sa ich dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je akt určený (rozsudok z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; pozri tiež rozsudok z 27. februára 2014, Stichting Woonlinie a i./Komisia, C-133/12 P, EU:C:2014:105, bod 44 a citovanú judikatúru).

47 Práve vzhľadom na tieto úvahy treba preskúmať obe časti tohto žalobného dôvodu.

O prvej časti tohto žalobného dôvodu

48 V prvej časti žalobkyňa tvrdí, že rozhodnutím 14/2022 bola k jej účasti okrem podmienky týkajúcej sa získania rozhodnutia Komisie podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195 pridaná ešte jedna podmienka. V podstate tvrdí, že aj keby získala rozhodnutie Komisie povoľujúce jej účasť na platforme mFRR na základe uvedeného článku 1 ods. 7, nezodpovedala by definícii „členské PPS“, ktorá je uvedená vo vykonávacom rámci po jeho zmene rozhodnutím 14/2022.

49 V tejto súvislosti stačí zdôrazniť, že takáto argumentácia je založená na nesprávnom výklade vykonávacieho rámca zmeneného rozhodnutím 14/2022. Pojem „PPS, na ktoré sa vzťahuje nariadenie 2017/2195“, sa totiž v súčasnosti nachádza v definícii „členského PPS“ (pozri bod 11 vyššie), totiž možno vykladať len tak, že zahŕňa žalobkyňu v prípade, že by získala rozhodnutie Komisie schvaľujúce jej účasť na platforme mFRR podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195.

50 Vzhľadom na to, že rozhodnutie 14/2022 bolo prijaté na základe nariadenia 2017/2195, sa totiž ustanovenia vykonávacieho rámca, zmeneného týmto rozhodnutím, musia vykladať v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia, pokiaľ nemajú jasný a jednoznačný zmysel, ktorý si preto nevyžaduje výklad (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 2021, Daimler/Komisia, T-359/19, EU:T:2021:568, bod 92).

51 Keďže však nariadenie 2017/2195 výslovne stanovuje účasť švajčiarskych PPS za podmienok a spôsobom stanoveným v jeho článku 1 ods. 6 a 7, nevyhnutne z toho vyplýva, že pojem „PPS, na ktoré sa vzťahuje nariadenie [2017/2195]“ uvedený v článku 2 ods. 1 písm. q) vykonávacieho rámca sa má vykladať tak, že zahŕňa švajčiarskeho PPS, ktorého účasť bola pripustená na základe tohto nariadenia.

52 Prvú časť druhého žalobného dôvodu treba preto zamietnuť.

O druhej časti tohto žalobného dôvodu

53 V druhej časti sa žalobkyňa odvoláva na účinky zmeny znenia vykonávacieho rámca na dohodu o spolupráci MARI na podporu tvrdenia, že rozhodnutie 14/2022 podstatným spôsobom zmenilo jej právne postavenie.

– *O prípustnosti druhej časti, ktorú ACER spochybňuje*

54 ACER sa domnieva, že táto časť tohto žalobného dôvodu je neprípustná, keďže žalobkyňa nepredložila kópiu dohody o spolupráci na MARI v prílohe k svojej žalobe a na ich obsah odkazuje len vágne a všeobecne.

55 Podľa článku 21 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, uplatniteľného na konanie pred Všeobecným súdom v súlade s článkom 53 prvým odsekom toho istého štatútu, ako aj podľa článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku musí každá žaloba obsahovať predmet konania, dôvody a tvrdenia, na ktorých je žaloba založená, ako aj stručné zhrnutie uvedených dôvodov. Tieto prvky musia byť dostatočne jasné a presné na to, aby žalovanej umožnili pripraviť si obhajobu a Všeobecnému súdu rozhodnúť o žalobe prípadne aj bez iných informácií. Na účely zabezpečenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti je na prípustnosť žaloby potrebné, aby podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa zakladá, vyplývali koherentným a zrozumiteľným spôsobom už z textu samotnej žaloby (pozri v tomto zmysle uznesenie z 28. apríla 1993, De Hoe/Komisia, T-85/92, EU:T:1993:39, bod 20 a citovanú judikatúru). V žalobe musí byť preto jasne uvedené, v čom spočíva žalobný dôvod, na ktorom sa žaloba zakladá, takže iba abstraktná formulácia tohto dôvodu nespĺňa požiadavky rokovacieho poriadku. Podobné požiadavky sa uplatnia aj vtedy, ak sa na podporu žalobného dôvodu uvádza výhrada (pozri rozsudok z 25. marca 2015, Belgicko/Komisia, T-538/11, EU:T:2015:188, bod 131 a citovanú judikatúru; uznesenie z 27. novembra 2020, PL/Komisia, T-728/19, neuverejnené, EU:T:2020:575, bod 64).

56 Žalobkyňa po prvé tvrdí, že má zmluvné právo zúčastniť sa na platforme mFRR na základe dohody o spolupráci MARI. Po druhé sa domnieva, že vykonávací rámec, ako je uvedený v prílohe k rozhodnutiu 14/2022, vedie k tomu, že ju zbavuje tohto zmluvného práva. Po tretie z analogického uplatnenia stanoviska Všeobecného súdu v rozsudkoch z 11. júla 2007, Alrosa/Komisia (T-170/06, EU:T:2007:220, bod 39), a z 12. decembra 2018, Groupe Canal +/Komisia (T-873/16, EU:T:2018:904, body 22 až 27), vyvodzuje, že rozhodnutie 14/2022 podstatným spôsobom zmenilo jej právne postavenie.

57 Takáto argumentácia je úplne v súlade s článkom 76 písm. d) rokovacieho poriadku.

58 ACER spochybňuje skôr to, že žalobkyňa nepredložila dôkaz o skutkovom predpoklade, na ktorom je založená táto argumentácia, a to o existencii zmluvného práva zúčastniť sa na platforme mFRR na základe dohody o spolupráci na MARI, keďže v prílohe k svojej žalobe nepredložila kópiu tejto dohody.

59 Je pravda, že žalobkyňa nepredložila kópiu dohody o spolupráci MARI v prílohe k svojej žalobe. Vo svojej replike odôvodnila túto absenciu zložitosťou a dĺžkou tohto dokumentu a bezúčelnosťou takéhoto predloženia, ale v tomto zmysle predložila návrh na vykonanie dôkazu. V nadväznosti na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania žalobkyňa predložila Všeobecnému súdu kópiu dohody o spolupráci MARI, ako aj hlavnej dohody.

60 Podľa článku 85 ods. 1 rokovacieho poriadku „dôkazy a návrhy dôkazov sa predkladajú v rámci prvej výmeny vyjadrení“ a podľa odseku 2 „hlavní účastníci konania môžu tak v replike, ako aj v duplike predložiť dôkazy alebo označiť dôkazy, ktoré navrhujú vykonať na podporu svojich tvrdení, za predpokladu, že omeškanie s ich predložením je odôvodnené“.

61 Treba konštatovať, že žalobkyňa v zmysle článku 85 ods. 2 rokovacieho poriadku odôvodnila oneskorenie svojho návrhu na vykonanie dôkazov tým, že v podstate zdôraznila, že sa domnievala, že nebolo potrebné, aby preukázala existenciu zmluvného práva zúčastňovať sa na platforme mFRR.

62 V tejto súvislosti treba uviesť, že už od podania odvolania na odvolaciu radu žalobkyňa tvrdila, že rozhodnutie 14/2022 sa týka jej zmluvných práv, ako to zhrnula odvolacia rada v bode 48 napadnutého rozhodnutia. Uvedená rada však odmietla toto tvrdenie ako irelevantné, a nie z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala práva, na ktoré sa odvolávala, pričom v bode 64 napadnutého rozhodnutia zdôraznila, že na minulú účasť na projektoch platforiem alebo zmluvných dojednaniach sa nemožno odvolávať spôsobom, ktorý spochybňuje osobitné ustanovenia uvedené v nariadení 2017/2195. Žalobkyňa sa teda mohla oprávnene domnievať, že nemusí preukázať existenciu týchto zmluvných práv, ktorých existenciu odvolacia rada nespochybnila.

63 Námietku neprípustnosti, ktorú vzniesla ACER, treba teda zamietnuť.

– *O meritórnom preskúmaní druhej časti*

64 Pokiaľ ide o meritórne preskúmanie tejto časti žalobného dôvodu, treba uviesť, že žalobkyňa je zmluvnou stranou tak hlavnej dohody, ako aj dohody o spolupráci MARI.

65 Okrem toho treba uviesť, že cieľom zmlúv, ktorých zmluvnou stranou je žalobkyňa, je upraviť fungovanie platformy mFRR v nadväznosti na nariadenie 2017/2195 a vykonávací rámec. Zo znenia preambuly hlavnej dohody, ktorá je spoločná pre všetky platformy stanovené v nariadení 2017/2195, pritom vyplýva, že jej cieľom je určiť rámec vzájomných povinností zmluvných strán týkajúcich sa vývoja, údržby a prevádzky uvedených platforiem a v súlade s vykonávacími rámcami prijatými na základe tohto nariadenia. Rovnako z preambuly dohody o spolupráci MARI vyplýva, že bola prijatá v nadväznosti na nariadenie 2017/2195, vykonávací rámec a hlavnú dohodu.

66 Z toho však nevyplýva, že zmena definície pojmu „členský PPS“ viedla k tomu, že žalobkyňa bola zbavená výkonu svojich zmluvných práv, a teda že mala priame účinky na jej právne postavenie v zmysle judikatúry citovanej v bode 44 vyššie.

67 Po prvé treba pripomenúť, že cieľom platformy mFRR je výmena štandardných produktov regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou.

68 Po druhé treba konštatovať, že ani pred rozhodnutím 14/2022 žalobkyňa nemala bezpodmienečné zmluvné právo používať platformu mFRR.

69 Medzi účastníkmi konania je totiž na jednej strane nesporné, že táto možnosť sa neposkytuje všetkým „členským PPS“, ale len tým, na ktorých sa vzťahuje kvalifikácia „zúčastnených PPS“, a na druhej strane, že zmluvy, ktorých zmluvnou stranou je žalobkyňa, podmieňujú možnosť žalobkyne zúčastniť sa na platforme mFRR prijatím rozhodnutia Komisie podľa článku 1 nariadenia 2017/2195, ako to potvrdzuje najmä bod 8.3 hlavnej dohody.

70 Po tretie, keďže pred prijatím rozhodnutia 14/2022 žalobkyňa na základe predmetných zmlúv, a to bez ohľadu na svoju prípadnú kvalifikáciu ako „členského PPS“, nemala zmluvné právo používať platformu mFRR na výmenu štandardných produktov regulačnej energie vzhľadom na chýbajúce rozhodnutie Komisie v tomto zmysle, nemožno sa domnievať, že rozhodnutie 14/2022 ju zbavilo takéhoto práva, a preto malo priame účinky na jej právne postavenie v zmysle judikatúry citovanej v bode 45 vyššie.

71 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že odvolacia rada nevychádzala z nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietla odvolanie ako neprípustné z dôvodu, že neboli splnené podmienky stanovené v článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942.

72 Preto treba zamietnuť druhú časť a v dôsledku toho aj celý druhý žalobný dôvod.

O treťom žalobnom dôvode uvedenom subsidiárne a založenom v podstate na nezákonnosti nariadenia 2017/2195

73 Svojím tretím žalobným dôvodom žalobkyňa vznáša námietku nezákonnosti v zmysle článku 277 ZFEÚ proti nariadeniu 2017/2195 za predpokladu, že by sa článok 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195 mal vykladať tak, že vylučuje účasť Švajčiarska na vyrovnávacích platformách, hoci takéto vylúčenie by ohrozilo prevádzkovú bezpečnosť sústavy.

74 ACER sa domnieva, že tento žalobný dôvod je neprípustný, keďže žalobkyňa nepodala žalobu o neplatnosť nariadenia 2017/2195 a nepreukázala, že by existovala pochybnosť o prípustnosti takejto žaloby.

75 Všeobecný súd sa domnieva, že za okolností prejednávanej veci riadny výkon spravodlivosti odôvodňuje meritórne rozhodnutie o námietke nezákonnosti vznesenej žalobkyňou bez toho, aby bolo potrebné vopred rozhodnúť o jej prípustnosti (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 26. februára 2002, Rada/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, bod 52).

76 Námietka nezákonnosti sa skladá z piatich častí založených v podstate po prvé na tom, že Komisia nerešpektovala rozsah svojich vykonávacích právomocí, po druhé na porušení článku 3 písm. h) a i) a článku 6 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 54), po tretie na porušení článku 218 ods. 6 ZFEÚ, po štvrté na porušení článku 13 ods. 1 Dohody medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou z 22. júla 1972 (Ú. v. ES L 300, 1972, s. 188, ďalej len „dohoda o voľnom obchode“) a po piate na porušení zásady prevencie vyplývajúcej z medzinárodného obyčajového práva.

77 ACER podporovaná Komisiou sa domnieva, že námietku nezákonnosti treba zamietnuť.

O prvej časti tohto žalobného dôvodu

78 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia nemala právomoc upraviť otázku účasti Švajčiarska na platforme mFRR v nariadení 2017/2195. Na jednej strane tvrdí, že účasť Švajčiarska na platforme mFRR je podstatnou oblasťou, ktorá nemôže byť predmetom vykonávacieho aktu. Na druhej strane a v každom prípade Komisia tým, že prijala pravidlá týkajúce sa tejto otázky, podľa nej prekročila rozsah oprávnenia, ktoré jej bolo udelené, tým, že upravila oblasť, o ktorej nariadenie 2019/943 nič nestanovuje, a to tým, že si priznala právomoc neobmedzenej voľnej úvahy pri rozhodovaní o účasti Švajčiarska na vyrovnávacích platformách.

79 Na úvod treba uviesť, že právnym základom nariadenia 2017/2195 je článok 18 ods. 3 písm. b) a d) a článok 18 ods. 5 nariadenia č. 714/2009. Keďže z článku 18 ods. 5 prvej vety tohto posledného uvedeného nariadenia vyplýva, že pokiaľ ide o odsek 3 uvedeného článku, Komisia môže prijať len usmernenia, jej právomoci vzhľadom na rozlišovanie, ktoré Zmluva o FEÚ robí v článkoch 290 a 291 medzi „delegovaným aktom“ a „vykonávacím aktom“, patria do tejto druhej kategórie. Tento výklad potvrdzuje nariadenie 2019/943, ktorým bolo prepracované nariadenie č. 714/2009, ktorého zodpovedajúce ustanovenie, konkrétne článok 61 ods. 4 až 6, výslovne odkazuje na prijatie „vykonávacích aktov“.

80 Podľa článku 291 ods. 2 ZFEÚ ak sú potrebné jednotné podmienky na vykonávanie právne záväzných aktov Únie, tieto akty zveria vykonávacie právomoci Komisii alebo v osobitných, náležite odôvodnených prípadoch a v prípadoch ustanovených v článkoch 24 ZEÚ a 26 ZEÚ Rade Európskej únie.

81 Ak je Komisii zverená vykonávacia právomoc na základe článku 291 ods. 2 ZFEÚ, od Komisie sa vyžaduje spresnenie obsahu legislatívneho aktu, aby sa zabezpečilo jeho vykonávanie za jednotných podmienok vo všetkých členských štátoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2014, Parlament/Komisia, C-65/13, EU:C:2014:2289, bod 43).

82 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je prijatie podstatných pravidiel v takej oblasti, o akú ide vo veci samej, vyhradené právomoci normotvorcu Únie a tieto pravidlá musia byť stanovené v základnej právnej úprave. Z toho vyplýva, že ustanovenia upravujúce podstatné prvky základnej právnej úpravy, ktorých prijatie si vyžaduje uskutočniť politické rozhodnutia patriace do vlastnej zodpovednosti normotvorcu Únie, nemôžu byť predmetom prenesenia právomoci, ani sa nemôžu nachádzať vo vykonávacích aktoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2012, Parlament/Rada, C-355/10, EU:C:2012:516, body 64 až 66 a citovanú judikatúru).

83 Otázka, ktoré prvky určitej oblasti sa majú kvalifikovať ako podstatné, musí vychádzať z objektívnych skutočností, ktoré môžu byť predmetom súdneho preskúmania, a vyžaduje, aby sa zohľadnili vlastnosti a osobitosti dotknutej oblasti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2012, Parlament/Rada, C-355/10, EU:C:2012:516, body 67 a 68).

84 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry Komisia spresňuje legislatívny akt, ak ustanovenia vykonávacieho aktu, ktorý prijíma, jednak rešpektujú podstatné všeobecné ciele sledované legislatívnym aktom a jednak sú nevyhnutné alebo užitočné na vykonanie tohto aktu bez toho, aby ho dopĺňali alebo zmenili, a to ani v jeho nepodstatných prvkoch (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2014, Parlament/Komisia, C-65/13, EU:C:2014:2289, body 45 a 46).

85 Treba konštatovať, že takéto podmienky sú v prejednávanej veci dodržané.

86 Ako vyplýva najmä z odôvodnenia 1 nariadenia č. 714/2009 a odôvodnenia 2 nariadenia 2019/943, ich cieľom je vytvoriť vnútorný trh s elektrinou na základe spravodlivých pravidiel pre cezhraničné výmeny elektriny s cieľom zlepšiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu s elektrinou. Nariadenie 2017/2195 je v súlade s dosiahnutím tohto cieľa, ako to potvrdzujú jeho odôvodnenia 1 a 10, z ktorých vyplýva, že cieľom uvedeného nariadenia je integrácia trhov s regulačnou energiou, ktorá by sa mala uľahčiť vytvorením spoločných európskych platforiem s cieľom vytvoriť plne funkčný a prepojený vnútorný trh s energiou. Odôvodnenie 8 nariadenia 2017/2195 navyše odráža článok 1 nariadenia č. 714/2009, keď uvádza, že pravidlá týkajúce sa spôsobov a podmienok vyvažovania zabezpečujú primeranú hospodársku súťaž na základe pravidiel týkajúcich sa spravodlivých podmienok pre účastníkov trhu.

87 Ako však mal Súdny dvor príležitosť zdôrazniť, Švajčiarska konfederácia sa odmietnutím Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) nepripojila k projektu integrovaného hospodárskeho celku s jednotným trhom založeným na spoločných pravidlách medzi jeho členmi, ale uprednostnila cestu dvojstranných dohôd s Úniou a jej členskými štátmi v konkrétnych oblastiach. Švajčiarska konfederácia sa teda nezačlenila do vnútorného trhu Únie (rozsudky z 12. novembra 2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, bod 27, a zo 7. marca 2013, Švajčiarsko/Komisia, C-547/10 P, EU:C:2013:139, body 78 a 79).

88 Treba teda konštatovať, že vylúčenie PPS pôsobiacich vo Švajčiarsku z účasti na platformách uvedených v nariadení 2017/2195 je s výhradou alternatívneho dvojstranného dojednania, ktoré je stále možné, plne odôvodnené vzhľadom na ciele sledované nariadením č. 714/2009, a najmä cieľ vytvorenia vnútorného trhu.

89 V tejto súvislosti treba uviesť, že prvý z dvoch predpokladov uvedených v článku 1 ods. 6 nariadenia 2017/2195 sa zameriava práve na prípad prijatia dvojstrannej dohody so Švajčiarskou konfederáciou v zmysle judikatúry citovanej v bode 87 vyššie, keďže sa týka možnosti, že „do [švajčiarskych] vnútroštátnych [sa] právnych predpisov zavedú hlavné ustanovenia legislatívy Únie v oblasti trhu s elektrickou energiou a že medzi Úniou a Švajčiarskom existuje medzivládna dohoda o spolupráci v odvetví elektroenergetiky“.

90 Okrem toho treba pripomenúť, že druhý predpoklad zdôraznený v článku 1 ods. 6 nariadenia 2017/2195 sa týka možnosti, že „vylúčenie Švajčiarska môže viesť k neplánovaným fyzickým tokom výkonu cez Švajčiarsko, ktoré ohrozujú bezpečnosť sústavy v regióne“. Treba konštatovať, že Komisia tým, že výnimočne povolila možnosť jednostrannej účasti Švajčiarska na platformách z dôvodov súvisiacich s bezpečnosťou sústavy, sa obmedzila na prijatie „nevyhnutného alebo užitočného“ pravidla v zmysle judikatúry citovanej v bode 84 vyššie, keďže zosúladila nepodriadenie sa švajčiarskych PPS spoločným pravidlám, či už z dôvodu neúčasti Švajčiarska na vnútornom trhu alebo z dôvodu chýbajúceho dvojstranného dojednania, s požiadavkou zaistiť bezpečnosť a spoľahlivosť sústavy, ktorá sa objavila prierezovo v nariadení č. 714/2009 a nachádza sa aj v nariadení 2019/943.

91 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o voľnú úvahu Komisie pri prijímaní zamýšľaného rozhodnutia v článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195, treba uviesť, že táto voľná úvaha nie je nezlučiteľná s povahou vykonávacieho aktu nariadenia 2017/2195. Táto voľná úvaha je totiž neoddeliteľne spojená s preskúmaním otázok, či vylúčenie Švajčiarska môže viesť k tomu, že tam prechádzajú neplánované fyzické toky elektrickej energie, či tieto toky môžu ohroziť bezpečnosť sústavy

v regióne a či sú práva a povinnosti švajčiarskych PPS v súlade s právami a povinnosťami PPS pôsobiacich v Únii. Nepredstavuje výkon politickej voľby v zmysle judikatúry citovanej v bode 82 vyššie.

92 Vzhľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že Komisia pri prijímaní nariadenia 2017/2195 neprekročila hranice svojej výkonnej právomoci.

93 Prvú časť tohto žalobného dôvodu je preto potrebné zamietnuť.

O druhej časti tohto žalobného dôvodu

94 Žalobkyňa tvrdí, že nariadenie 2017/2195 je v rozsahu, v akom ju vylučuje z platformy mFRR, v rozpore s článkom 3 písm. h) a i) nariadenia 2019/943, ako aj s článkom 6 ods. 3 toho istého nariadenia.

95 Po prvé, pokiaľ ide o článok 3 nariadenia 2019/943, tento článok je nazvaný „Zásady týkajúce sa fungovania trhov s elektrinou“ a patrí do kapitoly II týkajúcej sa všeobecných pravidiel uplatňujúcich sa na trh s elektrinou. Podľa tohto ustanovenia:

„Členské štáty, regulačné orgány, prevádzkovatelia prenosových sústav, prevádzkovatelia distribučných sústav, organizátori trhu a delegovaní prevádzkovatelia zabezpečia, aby trhy s elektrinou fungovali v súlade s týmito zásadami:

…

h) musia sa postupne odstrániť prekážky pre cezhraničné toky elektriny medzi ponukovými oblasťami alebo členskými štátmi a cezhraničné transakcie na trhoch s elektrinou a trhoch so súvisiacimi službami;

i) trhové pravidlá musia zabezpečiť regionálnu spoluprácu, kde je efektívna;

…“

96 Treba konštatovať, že neexistuje žiadny rozpor medzi obmedzením pôsobnosti na PPS, ktorí sa môžu zúčastniť na platforme mFRR, uvedeným v článku 1 nariadenia 2017/2195 a týmito cieľmi. Účasť na uvedenej platforme totiž nepredstavuje jediný spôsob, ako dosiahnuť cieľ uvedený v článku 3 písm. h) nariadenia 2019/943. V tejto súvislosti stačí zdôrazniť, že článok 13 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485 z 2. augusta 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (Ú. v. EÚ L 220, 2017, s. 1), výslovne stanovuje, že „ak synchrónna oblasť zahŕňa PPS z Únie aj z tretích krajín, všetci PPS z Únie v danej synchrónnej oblasti sa musia do 18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia usilovať o uzavretie dohody s PPS z tretích krajín, ktorí nie sú viazaní týmto nariadením, stanovujúcej základ pre ich spoluprácu na bezpečnej prevádzke sústavy a opatrenia na zabezpečenie súladu PPS z tretích krajín s povinnosťami stanovenými v tomto nariadení“.

97 Rovnako, hoci cieľ regionálnej spolupráce uvedený v článku 3 písm. i) nariadenia 2019/943 možno vykladať tak, že zahŕňa spoluprácu s PPS z tretích krajín, ako to zdôrazňuje najmä odôvodnenie 70 nariadenia 2019/943, pokiaľ ide o bezpečnú prevádzku sústavy, táto spolupráca sa nemusí

nevyhnutne uskutočňovať prostredníctvom prístupu k platformám upraveným v nariadení 2017/2195, ale môže mať formu dohôd medzi PPS z Únie a PPS z dotknutých tretích krajín, ako to potvrdzuje článok 13 nariadenia 2017/1485 citovaný v bode 96 vyššie.

98 Po druhé, pokiaľ ide o článok 6 ods. 3 nariadenia 2019/943, spresňuje, že „vyrovnávacie trhy musia zaručiť prevádzkovú bezpečnosť a pritom umožniť maximálne využívanie a efektívne prideľovanie medzioblastnej kapacity v rôznych časových rámcoch“. Treba však uviesť, že tento cieľ treba zosúladiť s cieľom „stanoviť spravodlivé pravidlá pre cezhraničnú výmenu elektriny a tým podporiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu s elektrinou“ uvedeným v článku 1 písm. c) toho istého nariadenia a neúčasťou Švajčiarska na vnútornom trhu. Z dôvodov podobných tým, ktoré už boli uvedené v bodoch 90 a 91 vyššie, je takéto zosúladenie vykonané práve článkom 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195, keďže stanovuje možnosť prístupu žalobkyne k platforme mFRR z dôvodov súvisiacich s bezpečnosťou sústavy, pričom súčasne zaručuje kontrolu súladu práv a povinností PPS pôsobiacich v Únii a vo Švajčiarsku.

99 Druhú časť tohto žalobného dôvodu treba preto tiež zamietnuť.

O tretej časti tohto žalobného dôvodu

100 Podľa žalobkyne, ak by sa článok 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195 mal vykladať tak, že umožňuje Komisii odmietnuť jej účasť na vyrovnávacích platformách aj v prípade, že by bola uzavretá dohoda medzi Švajčiarskou konfederáciou a Úniou, rozhodnutie Rady o uzavretí dohody prijaté na základe článku 218 ods. 6 ZFEÚ by mohlo byť zbavené svojho účinku.

101 Tento žalobný dôvod teda vychádza z predpokladu, že v prípade uzavretia dohody medzi Švajčiarskou konfederáciou a Úniou by Komisia mohla vylúčiť, aby táto dohoda vyvolávala svoje účinky, a to tým, že neprijme rozhodnutie upravené v článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195.

102 Treba však konštatovať, že takýto predpoklad je nesprávny.

103 Podľa článku 216 ods. 2 ZFEÚ ak sú medzinárodné dohody uzavreté Úniou, inštitúcie Únie sú takýmito dohodami viazané, a preto majú prednosť pred aktmi Únie (pozri rozsudok z 21. decembra 2011, Air Transport Association of America a i., C-366/10, EU:C:2011:864, bod 50 a citovanú judikatúru).

104 Okrem toho treba pripomenúť, že ustanovenie medzinárodnej dohody má priamy účinok, ak vzhľadom na svoje znenie, ako aj na predmet a povahu dohody obsahuje jasnú a presnú povinnosť, ktorej splnenie alebo účinky nie sú podmienené vydaním žiadneho ďalšieho aktu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. septembra 1987, Demirel, 12/86, EU:C:1987:400, bod 14, a z 13. septembra 2018, Gazprom Neft/Rada, T-735/14 a T-799/14, EU:T:2018:548, bod 150).

105 V každom prípade treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že ak v dotknutej oblasti existuje právna úprava Únie, prednosť medzinárodných zmlúv uzavretých Úniou pred sekundárnou právnou úpravou vyžaduje, aby bola táto právna úprava v čo najväčšej miere vykladaná v súlade s týmito zmluvami (pozri rozsudok z 22. novembra 2012, Digitalnet a i., C-320/11, C-330/11, C-382/11 a C-383/11, EU:C:2012:745, bod 39 a citovanú judikatúru).

106 Z toho vyplýva, že aj za predpokladu, že by ustanovenie medzinárodnej dohody upravujúce účasť Švajčiarska nezodpovedalo podmienkam spresneným v judikatúre citovanej v bode 104 vyššie, Komisia by nemohla nezohľadniť existenciu uvedenej dohody.

107 Tretiu časť tohto žalobného dôvodu treba preto zamietnuť.

O štvrtej časti tohto žalobného dôvodu

108 Žalobkyňa tvrdí, že nariadenie 2017/2195 predstavuje množstevné obmedzenie dovozu elektrickej energie, ktoré je v rozpore s článkom 13 ods. 1 dohody o voľnom obchode uplatňujúcej sa na elektrickú energiu. Tvrdí, že sú splnené podmienky, za ktorých sa možno dovolávať článku 13 ods. 1 pred súdmi Únie. Preto v rozsahu, v akom by nariadenie 2017/2195 viedlo k tomu, že žalobkyňa by nemohla predkladať ponuky prostredníctvom platformy mFRR, hoci toto nariadenie stanovuje, že regulačnú energiu v Únii možno vymieňať len prostredníctvom vyrovnávacích platforiem, je toto nariadenie v rozpore s článkom 13 ods. 1 dohody o voľnom obchode. Okrem toho sa podľa nej neuplatňuje žiadne odôvodnenie na základe verejnej bezpečnosti podľa článku 20 uvedenej dohody.

109 Podľa článku 13 ods. 1 dohody o voľnom obchode „v obchode medzi Spoločenstvom a Švajčiarskom sa nezavedú žiadne nové množstevné obmedzenia dovozu ani opatrenia s rovnocenným účinkom“.

110 V prejednávanej veci treba konštatovať, že túto časť žalobného dôvodu treba zamietnuť bez toho, aby bolo potrebné preskúmať, či zákonnosť nariadenia 2017/2195 možno posudzovať z hľadiska článku 13 dohody o voľnom obchode.

111 V prvom rade treba uviesť, že výklad ustanovení práva Únie, vrátane ustanovení Zmluvy týkajúcich sa vnútorného trhu, ako aj článku 28 ZFEÚ, nemožno automaticky preniesť na výklad pojmov „množstevné obmedzenia“ a „opatrenia s rovnocenným účinkom“ uvedených v článku 13 ods. 1 dohody o voľnom obchode, keďže samotná dohoda neobsahuje na tento účel výslovné ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. februára 1982, Polydor a RSO Records, 270/80, EU:C:1982:43, body 14 až 16; z 12. novembra 2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, bod 29, a z 24. septembra 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, bod 44).

112 Ďalej z dôvodov, ktoré už boli uvedené v bodoch 86 a 87 vyššie, zo znenia odôvodnenia 1 v spojení s odôvodnením 10 nariadenia 2017/2195 vyplýva, že vytvorenie spoločných platforiem je súčasťou cieľa vytvoriť vnútorný trh s elektrinou, to znamená integrovaného hospodárskeho celku založeného na dodržiavaní spoločných pravidiel, ku ktorému Švajčiarska konfederácia nepristúpila, keďže uprednostnila cestu dvojstranných dohôd s Úniou a jej členskými štátmi v konkrétnych oblastiach.

113 Nakoniec, ako uvádza Komisia vo svojich písomných podaniach, cieľom a účelom dohody o voľnom obchode, tak ako sú uvedené v jej článku 1, je „prostredníctvom rozšírenia vzájomných obchodných výmen podporovať harmonický rozvoj hospodárskych vzťahov medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou“. Naopak cieľom dohody o voľnom obchode nie je vytvorenie hospodárskeho priestoru s homogénnym regulačným prostredím.

114 Z toho vyplýva, že vylúčenie žalobkyne z účasti na platforme mFRR nemožno považovať za množstevné obmedzenie dovozu regulačnej energie, ani za opatrenie s rovnocenným účinkom v zmysle článku 13 dohody o voľnom obchode.

115 V každom prípade žalobkyňa nie je povinná dodržiavať rovnaké spoločné pravidlá ako PPS z Únie, a preto ju nemožno považovať za nachádzajúcu sa v situácii porovnateľnej so situáciou PPS z Únie vo vzťahu k cieľu vytvorenia vnútorného trhu s elektrinou. Žalobkyňa teda nemôže účinne namietať existenciu svojvoľnej diskriminácie voči nej.

116 Štvrtú časť preto treba zamietnuť.

O piatej časti tohto žalobného dôvodu

117 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že v prípade, ak by sa nariadenie 2017/2195 malo vykladať tak, že vylučuje jej účasť na platforme mFRR, toto nariadenie by bolo zjavne v rozpore so zásadou prevencie vyplývajúcou z medzinárodného obyčajového práva, ktorú je Únia povinná dodržiavať podľa článku 3 ods. 5 ZEÚ. Zdôrazňuje, že táto norma medzinárodného obyčajového práva zahŕňa pravidlo nepoužívať svoje územie na účely aktov, ktoré sú v rozpore s právami iných štátov. V prejednávanej veci Komisia podľa nej zjavne porušila svoju povinnosť preukázať náležitú starostlivosť vyžadovanú s cieľom zabrániť vzniku závažných škôd na švajčiarskom území z dôvodu početných neplánovaných fyzických tokov elektrickej energie cez Švajčiarsko, ktoré by mohli byť vytvorené fungovaním platformy mFRR bez účasti žalobkyne, ako aj účinkami preťaženia a ich negatívnymi dôsledkami, ktoré z toho vyplývajú.

118 Po prvé treba pripomenúť, že ako vyplýva z článku 3 ods. 5 ZEÚ, Únia prispieva k prísnemu dodržiavaniu a rozvoju medzinárodného práva. V dôsledku toho je pri prijímaní aktu povinná dodržiavať medzinárodné právo ako celok vrátane medzinárodného obyčajového práva, ktorým sú inštitúcie Únie viazané (pozri rozsudok z 21. decembra 2011, Air Transport Association of America a i., C-366/10, EU:C:2011:864, bod 101 a citovanú judikatúru).

119 V tejto súvislosti je pravda, že Medzinárodný súdny dvor (MSD) už vo svojom rozsudku vo veci Korfu [(Spojené kráľovstvo v. Albánsko) z 9. apríla 1949, Zb. 1949, s. 22] v rámci niektorých všeobecných a uznávaných zásad zdôraznil „povinnosť každého štátu nenechať používať svoje územie na účely aktov, ktoré sú v rozpore s právami iných štátov“. Existenciu tohto obyčajového pravidla pripomenul MSD najmä vo svojom rozsudku Celulózové továrne na rieke Uruguaj [(Argentína v. Uruguaj) z 20. apríla 2010, Zb. 2010, s. 45 a 46, bod 101], z ktorého v podstate vyplýva, že subjekt medzinárodného práva podlieha pri výkone svojich právomocí povinnosti náležitej starostlivosti.

120 Po druhé z ustálenej judikatúry vyplýva, že na to, aby sa osoba podliehajúca súdnej právomoci mohla odvolávať na zásadu medzinárodného obyčajového práva na účely preskúmania platnosti aktu Únie súdom Únie, je nevyhnutné, aby jednak mohla spochybniť právomoc Únie na prijatie uvedeného aktu a jednak aby dotknutý akt mohol zasiahnuť do práv, ktoré osobe podliehajúcej súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, alebo založiť voči nej povinnosti z hľadiska tohto práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, Air Transport Association of America a i., C-366/10, EU:C:2011:864, bod 107 a citovanú judikatúru).

121 V prejednávanej veci nemožno vylúčiť, že tieto dve podmienky sú vo vzťahu k žalobkyni splnené.

122 Na jednej strane je nesporné, že Švajčiarsko je súčasťou synchrónnej oblasti kontinentálnej Európy a je *de facto* geograficky obklopené členskými štátmi Únie. Z tohto hľadiska by bolo možné konštatovať, že zásada prevencie môže spochybniť právomoc Únie prijať právnu úpravu, ktorá by mohla mať vplyv na celú uvedenú synchrónnu oblasť, vrátane Švajčiarska.

123 Na druhej strane, keďže žalobkyňa je jediným prevádzkovateľom švajčiarskej elektrickej sústavy, v prípade, že by jej neúčasť na platforme mFRR mala za následok, že by musela prijať opatrenia spojené s neplánovanými fyzickými tokmi elektrickej energie, bolo by možné konštatovať, že nariadenie 2017/2195 jej ukladá povinnosti v zmysle judikatúry citovanej v bode 120 vyššie.

124 Po tretie, keďže zásada medzinárodného obyčajového práva nie je natoľko presná ako ustanovenie medzinárodnej dohody, musí sa súdne preskúmanie nevyhnutne obmedziť na otázku, či sa inštitúcie Únie prijatím daného aktu dopustili zjavne nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o podmienky uplatnenia tejto zásady (pozri rozsudok z 21. decembra 2011, Air Transport Association of America a i., C-366/10, EU:C:2011:864, bod 110 a citovanú judikatúru).

125 Túto tretiu podmienku naopak nemožno považovať za splnenú.

126 Na jednej strane, ako už bolo uvedené v bodoch 96 a 97 vyššie, právo Únie prostredníctvom článku 13 nariadenia 2017/1485 výslovne stanovuje uzatváranie dohôd medzi PPS z Únie a PPS z tretích krajín, ak sú prítomní v tej istej synchrónnej oblasti. Z toho vyplýva, že neúčasť žalobkyne na platforme mFRR vôbec nevylučuje spoluprácu medzi žalobkyňou a PPS z Únie, pokiaľ ide o bezpečnosť sústavy v synchrónnej oblasti, ktorá je naopak podporovaná.

127 Na druhej strane, ako už bolo zdôraznené v bode 90 vyššie, treba pripomenúť, že článok 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195 upravuje možnosť žalobkyne zúčastniť sa na platforme mFRR v prípade, že by Komisia dospela k záveru, že „vylúčenie Švajčiarska môže viesť k neplánovaným fyzickým tokom výkonu cez Švajčiarsko, ktoré ohrozujú bezpečnosť sústavy v regióne“, a za predpokladu, že práva a povinnosti švajčiarskych PPS sú v súlade s právami a povinnosťami PPS pôsobiacich v Únii.

128 Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že Komisia zjavne porušila povinnosť náležitej starostlivosti vyžadovanú od Únie, ktorá vyplýva z obyčajového pravidla, na ktoré sa odvoláva žalobkyňa, keď v zásade obmedzila účasť na platforme mFRR len na PPS z Únie.

129 Preto treba zamietnuť piatu časť a v dôsledku toho aj tento žalobný dôvod a žalobu v celom rozsahu.

O trovách

130 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania agentúry ACER v súlade s jej návrhmi.

131 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku inštitúcie, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania. Komisia teda znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **Swissgrid AG znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER).**

3. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.**

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Kukovec Meyer

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 8. októbra 2025.

Podpisy